

פניני הדרה היומי

לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדרה היומי

פסחים נט-לה | פרשת ויגש | גליון מס' 51

דף ל.

קא עבדינו, אמאי נקט לדידיה טפי מאחרינא. ועוד מאי קא"ל רבינא לרב אשי תינח מר דאפשר, וכי תלינן דינא במאי דאפשר או לא.

וכתב הט"ז דבדואי היה פשוט לרבינא דאפשר להכשיר סכינים ברותחין וכמסקנת הגמרא, אלא דמסתברא להחמיר טפי בסכין משאר כלים כיון דתשמישו תדיר בחמץ ובמצה, ויש בו סדקים שאינם נראין, וע"כ ראוי לכל ירא שמים שיהיה לו תוספת אזהרה בזה במה שהוא מן הדין, ע"כ אמר היכי עבדינן להו, פירוש אנן שראוי לנו לעשות על צד היותר טוב, וא"ל רב אשי לדידי חדתי עבדינן, פירוש אני מחמיר ביותר שאני עושה חדשים ואיני סומך על מה שהוא מן הדין, וא"ל רבינא תינח מר דאפשר ליה לעשות על צד היותר טוב. וענה רב אשי לרבינא דאנא כעין חדתא קאמינא, והגמ' מסיימת והלכתא אידי ואידי ברותחין, פירוש מצד ההלכה סגי ברותחין אפילו הברזל, אלא שהליבון באש הוא מצד חסידות.

ועיין בשו"ת חת"ס (יו"ד סו"ס קי"ד) שביאר עפ"י מה דאיתא בגיטין (נ"ט ע"א) אצל רב אשי שהי"ל תורה וגדולה במקום א', ובשבת (קי"א ע"א) איתא שלאורחים חשובים היו מכינים הרבה בשר, ולזה אמר רב אשי "לדידי", דוקא, שמצוי יותר שתוחבין סכין בפשטידא של חמץ לכבוד האורחים החשובים, לכן בעי לעשות כעין חדתא, ולא סגי בהגעלה.

דף לב.

אי אמרת בשלמא לפי מדה משלם שפיר, אלא אי אמרת לפי דמים משלם, חפץ בפסח בר דמים הוא. ומשני אין, הא מני ר' יוסי הגלילי וכו' - הנה בשו"ת עונג יום טוב (סי' לו) דן בדבר מי שיש לו חמץ במקום שעדיין מותר באכילה, והאדם נמצא במקום שכבר נאסר החמץ, או להיפך, כיצד הדין אי אזלינן

ושמואל אמר לא ישברו - כתב בהערות הגרי"ש אלישיב דהכי קיי"ל ופסק השו"ע כשמואל דכלים חמוצים מצניעם בביתו במקום שאין ידו מגעת כדי שלא יבא להשתמש בהם בפסח דכשאין בהם חמץ בעין אין עובר משום ב"י וב"י, ואף כשיש בהם בליעות חמץ הרי שאחה"פ יהיו נטל"פ, (ואף בדבר חריף מקילינן בזה). לכן מבואר בנוסח המכירה שמוכר רק את החמץ דבוק שבעין על הכלים (דעל הבליעות ל"ש מכירה מדין חו"מ ע"ז) (ואולי גוף הכלי משכיר לגוי וכה"ג וצ"ב), אבל לא מוכר את הכלים ויעשה תנאי שמוכר את הכלי רק אם יש עליו חמץ בעין ולא אם אין בו חמץ בעין. ואם מכר את הכלים לגוי והוא שומר תומ"צ שחישב למכירה באמת (לא כהקלים שחושבים זה לחוכא ואיטלולא ח"ו), כ' החיי אדם (וכן נהגו גדולי הדור) להטבילם לאחר פסח, אכן ישנם מפקפקים שקיבלו עליהם דלא כהחיי"א ואין מטבילים, בטענה שהרי ידוע שהכלים חוזרים להישראל ואי"ז כלום, ויש להקפיד למכור להדיא רק חמץ בעין הדבוק על הכלים. ואף שהחמץ הוא דבר מועט מ"מ חל מכירה ע"ז. וע' בקובץ תשובות למרן שליט"א ח"א סי' נ'. והנה גם אליביה דרב דישברו לאחה"פ ודאי דאינו משום שעל הבליעות בכלים קעבר אב"י, אלא דישברו מחמת שאין בהם שום שימוש ובכדי שלא יבואו לידי תקלה.

דף ל.

א"ל רבינא לרב אשי הני סכינא בפיסחא היכי עבדינן להו וכו' - כתב הט"ז (סי' תנ"א ס"ק ה') דיש לדקדק אמאי קמבעיא ליה לרבינא בסכין של פסח יותר מסכינין דכל השנה שבלעו איסור. עוד העיר דמאי קאמר ליה היכי עבדינן להו, הוי ליה למימר, סכינא בפסחא מאי, ועוד מאי קאמר "לדידי" חדתא

כתב החתם סופר (שבת דף קמ:): 'מה שנראה לי שנולד לך זה מנהג לחדש חידושים יותר מדאי ... אכן ע"י החידושים בכל דף ועמוד עי"ז זוכר הכל ומילתא דתמיה מידכר דכירא, והנסיון מעיד לנו ע"ז ויודע אני בעצמי'.

כדאמרינן בערכין לגבי הקדש, לפיכך אם אכל בשביעי של פסח אף שבעליו נמצא במקום ששוה אצלו ממון, מ"מ החמץ במקום שהוא נמצא אינו שווה כלום, והמזיק לא הזיק כלום אלא אויר, ואינו חייב לשלם, לפיכך אם אמרינן לפי דמים משלם היה פטור.

אף זו יש לו היתר הסקה שאם רצה הכהן מריצה לפניו כלבו- האבני נזר (סי' שי"ט) תמה מכאן על הגרע"א (גליון ש"ע סי' תמ"ו) שנקט דישאל הנותן לעכו"ם לבער את חמצו אינו מקיים מצות תשביטו, דהא הכא נותנו לכלבו והכלב מבערו ומ"מ אינו מבטל מצות תשביטו.

וכתב דמאכיל לבהמה יש לומר דחשיב כמעשיו, וכדמצינו במעמיד בהמת חבירו על קמת חבירו דחייב מדין מזיק בידיים, (אלא דבשבת אין המעמיד בהמה על העשבים חייב משום קוצר, דמ"מ הוא גופו שבת ממלאכה).

עוד נציין שבתשובת רבי אליעזר גורדון (סימן יב) כתב להוכיח שמקיימים מצוה גם כשעושים זאת על ידי גרמא, והביא לזה ב' ראיות, א. שיש מצות שריפה בעיר הנדחת, ולריש לקיש הסובר דאשו משום ממונו, א"כ צריך להניח גחלת על כל דבר ודבר, וזהו דבר שאי אפשר במציאות, ואם יתחיל לשרוף במקום אחד, והאש תלך למרחוק, זה אינו מכוחו, אלא גרמא בעלמא, ועל כרחך שגם בכך מקיים מצוה שריפת עיר הנדחת. ב. שכתב המג"א (סימן תמו סק"ב) בשם השל"ה שהמוצא חמץ ביום טוב יוציא החמץ ע"י עכו"ם, דאתי עשה דרבנן דתשביטו ודחי לא תעשה דרבנן דאמירה לעכו"ם. והקשה רע"א שהרי אינו מקיים בזה מצות תשביטו, כיון דמבערו על ידי נכרי, ואין שליחות לנכרי, והוי כנעשה הביעור מעצמו דלא מקיים עשה דתשביטו. ועוד שאיתא בפסחים (דף לב) שתרומת חמץ בפסח לרבי אליעזר חסמא הסובר כרבי יוסי הגלילי דחמץ מותר בהנאה מריצה לפני כלבו, והא במריצה לפני כלבו אינו עושה המצוה בידיים, רק על ידי שמניח את החמץ לפני גורם שהכלב ישביטנה מן העולם, אלא על כרחך שכשעושה מצוה בגרמא, מקיים המצוה, ולפי זה גם כאשר משבית החמץ על ידי נכרי מקיים המצוה.

דף לג.

ודלא היתה לו שעת הכושר היכי דמי כגון דאחמיץ במחומר- וכתב הרשב"א (ספר הבתים סימן כ הו"ד בב"י סימן תסו ד"ה כתב הרשב"א ובשו"ע שם ס"ה) כתב וז"ל: הא דאמרינן בפרק כל שעה דף לג ע"א תרומת חלה בפסח שלא היה לה שעת הכושר היכי

בתר הבעלים או בתר החמץ. וכגון שנמצא בארצות הברית בערב פסח בבוקר, ויש לו מפעל של חמץ ענק בארץ ישראל ורוצה למוכרו לעכו"ם, וכשרצה ללכת למכור החמץ אמר לו חבירו, הרי היכן שהחמץ נמצא כבר נאסר החמץ וא"כ אין אתה יכול כבר למוכרו, והסתפק האם חבירו צודק שאינו יכול למוכרו, או שמא כיון שאין האיסור מוטל על החמץ, אלא אסור לישראל להשהות חמץ בפסח, ואצלו עדיין לא הגיע זמנו.

וכתב שם להביא קצת ראייה דבתר חמצו אזלינן, מהא דתנן בפסחים דף לא ע"ב האוכל תרומת חמץ בפסח בשוגג משלם קרן וחומש, במזיד פטור מן התשלומין ומדמי עצים, ומבעיא ליה כשהוא משלם לפי דמים משלם או לפי מדה משלם, וקפשיט ממתניתין דקתני האוכל תרומת חמץ בפסח בשוגג משלם קרן וחומש, אי אמרת בשלמא לפי מדה משלם שפיר, אלא אי אמרת לפי דמים משלם, חמץ בפסח בר דמים הוא, ודחיק לאוקמי דמתניתין אתיא כרבי יוסי הגלילי דס"ל חמץ בפסח מותר בהנאה, עיין שם, ואם איתא דבחמץ אזלינן בתר מקום שהבעלים שם, אמאי לא משני דמיירי שאכל תרומת חמץ בשביעי של פסח בסוף היום, והבעלים עומדים במקום שכבר כלה היום, והאי חמץ הוי שפיר לבעלים בר דמים שהרי יכולים למוכרו שם במקום שהם ולהביאם אצלם, מיהו האוכל חייב כרת דבמקום שאכל החמץ עדיין יום וחייב כרת ולהכי בשוגג משלם קרן וחומש, דהתשלומין הוי כפרה ובמזיד פטור משום קים ליה בדרבה מיניה, ומדלא משני הכי ודחיק לשנויי דאתיא מתניתין כרבי יוסי הגלילי דלא קי"ל כוותיה, משמע דלרבנן לא משכחת לה שיהא חמץ בפסח בר דמים, מוכח מזה דבחמץ אזלינן בתר מקום שהחמץ מונח וכיון דבמקום שהחמץ מונח עדיין הוא זמן איסורו לאו בר דמים הוא לגבי בעלים ואסורים ליהנות ממנו ולמוכרו אף שהם במקום שהוא לילה, עכ"ד.

אך הגר"י זילברשטיין בספרו חשוקי חמד כתב דיתכן לומר דאפשר למכור חמץ אף אם החמץ נמצא במקום שכבר הגיע זמן איסורו, כל זמן שבעליו נמצא במקום שעדיין לא הגיע זמן איסורו, ולא קשה מהגמרא הנ"ל, משום דאיסור חמץ לאחר שש הוא איסור על הגברא, וא"כ כל זמן שעוד לא הגיע אצלו זמן איסורו, הרי כמו שיכול לבטל את החמץ ואז ודאי שלא יעבור בבל יראה, כיון דהאיסור הוא על הגברא, הכא נמי יכול למוכרו, ורק לענין חיוב ממון להאוכלו אזלינן בתר מקומו, וכמו שכתב הר"ן בקידושין (דף ו בדפי הרי"ף ד"ה אמר) דהגוזל הגר אין צריך להוליך אחריו, ואין לו לחשוש שמא שוה פרוטה במדי, דאין לממון אלא מקומו ושעתו,

לשיעור ביצה, וכשכל ענב פחות מכזית אין היד מצרפן לשיעור ביצה. וזהו ביאור הירושלמי דורכן פחות פחות מכזית שלא יצרפן היד.

דף לד.

בשליקתא ומאיסתא - כתב החשוקי חמד לדון בחולה הנמצא בבית חולים וכל החמץ שבו נמכר לנכרי, והוא זקוק לחיטוי באלכוהול חמץ, האם מותר לרופא יהודי להשתמש ולהשהות את האלכוהול הזה לאחר שימאס אותו ויכניס אותו לכלי מגעיל שלא יבוא לשתות ממנו?

תשובה. נאמר במסכת פסחים דף לד ע"א בשליקתא ומאיסתא ופרש"י לאחר שנטמאו [החיטי תרומה] שולקן ואח"כ זורקן לבין העצים, והן נמאסות, ורב הונא חייש דלמא אכיל ליה מקמי דשלקינהו או בשעה ששולקן. וכתבו התוס' (ד"ה בשליקתא ומאיסתא) קצת נראה דוקא שהן כבר מאוסות מותר להשהותן, אבל למאס אסור, דבתוך כך אתי לידי תקלה. וכתב הפנים מאירות (ח"ג סימן לה) דלפי רש"י מותר למאס קמח או דבר אחר ולהשהות אצלו ליתן לבהמתו, והתוס' שכתבו 'קצת נראה' שלמאס אסור, נראה שכתבו כן לא לפסק דין גמור, והאמת יורה דרכו שסוגית הש"ס מוכחת כרש"י, יעו"ש. ויתכן שלצורך חולה גם התוס' יודו לרש"י שמותר ולא חוששים שמא יאכלנו. ועיין עוד מש"כ לעיל בדף כח ע"ב בענין חיטוי פצעים באלכוהול בפסח.

דף לה.

אלו דברים שאדם יוצא בהן ידי חובתו בפסח: בחטים, בשעורים, בכוסמין, ובשיפון, ובשיבולת שועל - כתב החשוקי חמד: שאלה. חולה שאינו יכול לאכול חיטים, וצריך לעשות חיטים משאר המינים השנויים במשנה בפסחים דף לה ע"א, ונשאלת השאלה האם יש עדיפות למין מסוים, או שכולם שווים בחשיבותם?

תשובה. כתב החק יעקב (סימן תנג סק"ב) דלכאורה היה נראה דיקח לפי הסדר השנויין במשנה, וכמו שכתב הטור (סימן תעג) לגבי מרור שכל הקודם במשנה קודם למצה. אך דוחה את הראיה כי התנא נקט כסדר המקרא והמוקדם בפסוק, ואף על פי שלענין ברכות קיי"ל (בסימן ריא) דכל הקודם בפסוק מוקדם לברכה, מ"מ המין החביב עליו קודם, כדי לקיים יותר מצות אכילת מצה לתיאבון, עיין שם.

והנה הרמ"א (סימן תנג ס"א) כתב שהמנהג הוא ליקח לכתחילה חיטין, וכתב המשנ"ב (סק"ב) משום שהוא חביב לאדם ביותר, ואיכא משום הידור מצוה.

דמי, כגון דאחמיץ במחובר, האיך המחובר בא לידי חימוץ הרי אין לך תבואה שלא נפלה עליו מים במחובר? תשובה. ההוא במבושל כל צרכו במחובר ואין צריך ליניקה, וכל שנתייבשה לגמרי במחובר, כמאן דמנחא בכדא דמיא, ומקבלת חימוץ אם ירדו עליה גשמים, עכ"ל.

וכתב על כך המעיל צדקה (סימן סט) דזה אינו מכח דקדוק בסוגית הש"ס, ולעולם י"ל שאפילו קודם שנגמר בישולו, מתחמץ, והא דלא חיישינן בחיטים לחמץ, (למרות שודאי ירדו עליו גשמים), הטעם הוא דאגב מדלייהו מסתמא לא מחמיץ, ורק בדחזינן דהחמיץ אסור, אפילו לא נגמרה הבישול של התבואה.

והשיב על כך הדברי חיים (ח"ב או"ח לט) יפלא מאד דבריו, דהא הטעם של הואיל דמדלייהו לא מחמצי הוא כיון שיש מקום לזוב המים, וכמו שמניחו במקום מדרון נבלע המים בקרקע ולא חיישינן, לחמץ כמבואר במרדכי (הביאו הב"י בסימן תסז ד"ה כתב הגאון), ואם כן בחיטים שבאו עליהם גשמים וחזינן דלא ירדו לקרקע כלום, דהא עשו פעולה בחיטים, דחזינן שנגדל התבואה על ידם, אם כן כמו שעשו המים פעולתן לגידול התבואה, כמו כן עשו המים כח לחמץ התבואה. אלא ודאי דדרך גדילתן אינו מחמץ וכדברי הרשב"א, והרי כל התבואה עיקרה בא ממה שהחמיץ הגרעין בארץ ומזה גידל התבואה, אך זהו כח הגידול ולא מחמץ החטה הגדילה. כמו כן כל דרך גידולה, המים עושים פעולת גידול התבואה, לא חימוץ, אפילו שנצמח לצדדים זה מיקרי גידולו כך, לא חימוץ כלל, ולכן שפיר קאמר הרשב"א ז"ל כלל בזה, אם בעודנו לא נתבשל לגמרי לא מחמיץ, ורק לאחר שנתייבש ונגמר אז נעשה חימוץ. ומשום הכי נ"ל דאם נקצרו קודם גמר הבישול, לא חיישינן לשאר החיטים לחימוץ, ד"ל שנחמצו אותן הנצמחין בתלוש, ושאר החיטים שאינם רואים חימוץ לא חיישינן להו, ד"ל שהחמוצים באו מכח שנתחממו אצל הכותל (כמבואר בסימן תסו ס"ג) וכדומה אבל אם נקצרו לאחר שנתייבשו חיישינן לכולהו.

דף לג.

ענבים שנטמאו דורכן פחות פחות מכביצה - כתב בחדושי הגר"ח מבריסק בירושלמי (תרומות פ"ט ה"ג) איתא דדורכן פחות פחות מכזית. וצ"ע מה שייך דין שיעור כזית לדין קבלת טומאה ששיעורו הוא כביצה. והנה יש אוכל מצטרף לשיעור ומצטרפים שני אוכלין יחד, וכללוא הוא דאין יד לפחות מכזית, ויצויר שדרך אשכול שיש עליו ענבים הרבה, ואם היה בכל אחד כזית, היד מצרפן

מצות חבילות חבילות, מפני שהכל נעשה בפעולה אחת [ועי' בספר בן איש חיל בקונטרס שני אליהו דף ו. בד"ה ונראה]. וכן כתב השדי חמד (מערכת א כלל לט) על מה שחקר הכתב סופר (חא"ח סימן קלט), אם אפשר לצאת בפורים ידי חובת משלוח מנות ומתנות לאביונים בבת אחת, ששולח לרעהו האביון, או יש בזה משום אין עושים מצות חבילות חבילות, וכתב על זה השדי חמד ולפענ"ד אינו מובן, שלא אמרו חז"ל אין עושין מצות חבילות חבילות, אלא כשעושה שתי מצות נפרדות ממש, ובשתי פעולות, בפעם אחת, אבל כשעושה מעשה אחד ורק מכיון לשתי מצות שתעלה לו אותה פעולה, לכאן לכאן, בזה לא שייך מצות חבילות.

ושו"ר בשו"ת ויען אברהם פלאגיי (חאו"ח סימן ג), במעשה שהיה שסיימו שתי מסכתות ביחד, ויש ת"ח שדנו אם סעודה אחת לשתייהן הוי בכלל מצות חבילות חבילות, והשיב דהכא לא נגע ולא פגע בדין מצות חבילות חבילות, שכל שעושה מעשה אחד לשתייהן לא הוי בכלל מצות חבילות חבילות, והוא תנא דמסייע לן. עכת"ד. והניף ידו שנית השדי חמד בפאת השדה (מערכת א כלל צה). ע"ש. וכיו"ב כתב בשו"ת בית שערים (חאו"ח ס"ס נג) להעיר על הטורי אבן, שחקר כעין הכתב סופר הנ"ל, ודחה שבמעשה אחד לא שייך מצות חבילות. ע"ש.

דף לה:

דמאי הא לא חזי ליה, כיון דאי בעי מפקיר לנכסיה הוי עני ואוכל דמאי - הרש"ש בעירובין (עא ע"א ד"ה ובה"ס) כתב להוכיח מכאן דמותר להפקיר בשבת ויו"ט, דהלא כאן מיירי בליל יום טוב ואמרין דיוצא בדמאי כיון דאי בעי מפקיר לנכסיה, הרי דמותר להפקיר בשבת ויו"ט, ודלא כהפרי חדש (סי' תלד ס"ק ב).

הודעה חשובה ודחופה

לאחר שזיכנו ה' להקים את הכולל הייחודי 'בית מדרש גבוה לכהנים' - והוא כולל ערב וכולל יום שישי לכהנים להכניס לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר חפצו של מרן הח"ח זיע"א שהרבה לעורר ע"כ בספריו ובמכתביו - ואשר נוסד ע"י מאות אנשים אשר נתנו הו"ק של 10 ש' לקיומו והחזקתו. [ועדיין זקוקים אנו לעוד הוראות קבע- וניתן לתרום דרך מכשירי נדרים עבור בית מדרש גבוה לכהנים]. כעת שאיפתנו להקים 'כולל יום שלם' לכהנים, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלו קינו הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד - פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל k0504166339@gmail.com

אך החת"ס כתב טעם נוסף על פי הנאמר במסכת שבת (דף קמ ע"ב) דפת חיטין טוב לזיכרון ומינה דשעורים קשה לשכחה, ומכיון דנאמר למען תזכור יום צאתך מארץ מצרים לכן המצות מחיטין, ולפי"ז אולי עדיף שלא יקח שעורים. ובפתחא זוטא נאמר טעם נוסף, דמכיון שהיוצא מבית האסורים חייב בתודה, ולחמי תודה באים רק מחיטין, לכן ג' המצות מחיטין מכיון שבליל הסדר יצאנו מבית האסורים.

והכהנים בחלה ובתרומה - הנה בס' כלי חמדה (מועדים פסח ס"י קפ"א) מובא מבנו של הכלי חמדה ר' ישראל נתן זצ"ל שהק' דאמאי לא אמרינן דאין כהנים יוצאים לכתחילה בחלה ובתרומה משום דאין עושין מצות חבילות חבילות, ותירץ דבמצוה שלא מוטל דוקא עליו וכגון בתרומה שיכול להאכילם לכהנים אחרים לא אמרינן אין עושין מצות חבילות חבילות.

ובשם אביו הכלי חמדה תירץ דמצות אכילת תרומה מתקיים כבר בהנאת גרונו, ואילו אכילת מצה תלוי בהנאת מעיו, וכדמבאר לקמן (קטו ב) דבלע מצה יצא ונמצא דאין ב' המצות כאחד.

עוד נציין שכתב הגאון ר' עובדי' יוסף שליט"א בקובץ זכור לאברהם (תשס"ד - ע' תקלו): כתב הגרי"ח בשו"ת הוד יוסף [סימן סא] דיום טוב של סוכות שחל להיות בשבת צריך לאכול עוד כזית פת בשביל השבת, כי לא יתכן לצאת ידי חובה בכזית אחד, שאין עושין מצות חבילות חבילות, ע"ש.

ותמיהני שהרי משנה מפורשת [פסחים לה א] שהכהנים יוצאים ידי חובת כזית מצה בחלה ובתרומה, אפילו שיש מצוה באכילת תרומה כדאיתא בפסחים (עב ב) (וכ"כ התוס' גיטין יב א), ונמצא שהם עושים שתי מצות כאחת. ומוכח שבמעשה אחד לצאת ידי חובת שתי מצות לא שייך לומר דהוי מצות חבילות חבילות. וכן מצינו בחגיגה (ז: ח א) ישראל יוצאין ידי חובתן (במצות שלמי שמחה ברגל) בנדרים ונדבות ובמעשר בהמה, והכהנים בחזה ובשוק ובחטאות ואשמות ובבכור. ומוכח שאין בזה משום אין עושים חבילות חבילות. וכן אמרו בירושלמי (סוף תרומות), שמדליקים דשמן שריפה בחנוכה. וכן פסק הרמב"ם (בפרק י' מהלכות תרומות), אלמא שלא חיישינן משום עושה

גליון זה יוצא לאור ע"י 'שיעור הדף היומי' בביהמ"ד אהל תורה רח' הרב יוסף קארו 4 ביתר.

מידי ערב נמסר שיעור בצורה רהוטה ובהירה בשעה 7.00 בערב - שמעו ותחי נפשכם.

כמו"כ מתקיים שיעור 'למאחרי שבת' בביהמ"ד אהל יששכר רח' המגיד ממעזריטש 144 בשעה 10.35 בערב.

ניתן לשמוע את השיעור בקו השיעורים במס' 02-5941069 חדר 791 ולהקיש 1213

ניתן לקבל גליון זה ע"י בקשה למייל: K0504166339@gmail.com

בכתובת זו ניתן לקבל גם את הגליון היוצא ע"י 'בית מדרש גבוה לכהנים' ללימוד הלכות עבודת ביהמ"ק.

לתרומות עבור 'בית מדרש גבוה לכהנים' פנו לטל 0504166339 או דרך מכשירי נדרים.